

ESF VAHENDITEST RAHASTATAVA TÄISKASVANUTE TÄIENDUSKOOLITUSE ÕPPEKAVA

1. Üldandmed

Õppeasutus:	Järvamaa Kutsehariduskeskus
Õppekava nimetus: (venekeelsetel kursustel nii eesti kui vene keeles):	Erivajadusega lapse märkamine, vajadused ja toetamine tema arengul
Õppekavarühm: (täiendus- koolituse standardi järgi)	Lastehoid ja teenused noortele
Õppekeel:	Eesti keel

2. Koolituse sihtgrupp ja õpiväljundid

Sihtrühm ja selle kirjeldus ning õppe alustamise nõuded. Ära märkida milliste erialaoskuste, haridustaseme või vanusegrupi inimestele koolitus on mõeldud ning milline on optimaalne grupi suurus; ära tuua kas ja millised on nõuded õpingute alustamiseks.

Sihtrühm:

Inimesed, kellel on valmisolekut töötada erivajadusega lapse õpetaja abina, assistendina, lapsehoidjana, lasteaiaõpetajana või tugiisikuna.

Grupi suurus: 12 osalejat

Õppe alustamise nõuded:

Puuduvad

Õpiväljundid. Õpiväljundid kirjeldatakse kompetentsidena, mis täpsustavad, millised teadmised, oskused ja hoiakud peab õppija omandama õppeprotsessi lõpuks.

- lähtudes konfidentsiaalsus- ja kutse-eeskannormidest kasutab lapsega eelnevalt töötanud spetsialistide ja võrgustiku kogemuslikku teavet;
- kavandab ja viib ellu tegevusi vastavalt lapsele määratud individuaalsele arenguplaanile;
- vajadusel aitab toime tulla lapsel enesekohaste oskustega ja abivahendite kasutamisel;
- loob hooliva ja salliva keskkonna erivajadustega lapse kaasamiseks grupitegevusse;
- motiveerib ja juhendab last igapäevastes tegevustes ja õppetöös kasutades lapsele sobivaid meetodeid.

Õpiväljundite seos kutsestandardi või tasemeõppe õppekavaga. Tuua ära vastav kutsestandard ning numbriline viide konkreetsetele kompetentsidele, mida saavutatakse.

Hooldustöötaja tase 4
B.2.3 Töö lastega
B.2.5 Töö erivajadustega inimestega
Lapsehoidja tase 4
B.2.6 Erivajadusega lapse hoidmine
Lapsehoidja tase 5
B.2.6 Erivajadusega lapse hoidmine

Põhjus. *Tuua põhjus koolituse sihtrühma ja õpiväljundite valiku osas.*

Seoses viiruse COVID-19 puhangutega ning isolatsioonis olemisega vajavad erivajadusega inimesed ning toimetulekuraskustes pered suuremat toetust, mis eeldab rohkem abistajaid ning suuremaid teadmisi. Covid-19 ajal suurenes töajõu vajadus sotsiaalvaldkonnas, koolitus aitab inimesi tööks paremini ette valmistada.

Uuringu “COVID-19 põhjustatud majanduskriisi mõju töajõu ja oskuste vajaduse muutusele” järgi on sotsiaalteenuste osutamine muutunud keerulisemaks, probleemid muutusid (peredes) varjatumateks. Valdkonnas lapsehoidjana töötavad inimesed vajavad koolitust ja tuge oskuste arendamiseks, tagamaks lapsehoiuteenuse kättesaadavus erivajadusega laste sihtgrupile.

Koolituse eesmärgiks on suunata:

- erivajadusega lapsega tegelevat isikut koostööle lapse võrgustikuga;
- märkama lapse füüsilist, emotsionaalset, intellektuaalset, sotsiaalset ja psühhoseksuaalset arengut;
- lähtuma oma töös lapse õigustest, kehtivatest seadustest, headest suhtlemistavadeist heaolust ja turvalisusest.
- leidma erinevaid võimalusi ja meetodeid lapse arenguplaani elluviimiseks.

3. Koolituse maht

Koolituse kogumaht akadeemilistes tundides:	48
Kontaktõppe maht akadeemilistes tundides:	48
sh auditoorse töö maht akadeemilistes tundides: <i>(õpe loengu, seminari või muus koolis määratud vormis)</i>	35
sh praktilise töö maht akadeemilistes tundides: <i>(õpitud teadmiste ja oskuste rakendamine õppekeskkonnas)</i>	13
Koolitaja poolt tagasisidestatava iseseisva töö maht akadeemilistes tundides:	0

4. Koolituse sisu ja õppekeskkonna kirjeldus ning lõpetamise nõuded

Õppe sisu ja õppekeskkonna kirjeldus. *Tuua peamised teemad ja alateemad sh eristada auditoorne ja praktiline osa. Esitada õppekeskkonna lühikirjeldus, mis on õpiväljundite saavutamiseks olemas. Loetleda kursuse kohustuslikud õppematerjalid (nt õpikud vmt) kui need on olemas. Kui õppijalt nõutakse mingeid isiklikke õppevahendeid, tuua ka need välja.*

Õppe sisu:

Auditoorne töö (35 tundi)

- Erivajadused, erivajaduste põhjused ja raskusastmed. Arengulised ja hariduslikud erivajadused. Spetsiifilised õpiraskused (düsleksia, düskalkuulia, düsgraafia, düspraksia). Obsessiiv-kompulsiivne häire. Kehapuuded, meelepuuded, kõnepuuded, intellektipuue, liitpuue, aktiivsus- ja tähelepanuhäire, autismispektrihäired. Andekus kui erivajadus. Haigustest tingitud erivajadused (diabeet, epilepsia, astma jt). Seksuaalkäitumise suunamine.
- Konfidentsiaalsus- ja kutse-eetikanormidest lähtumine töötades lapsevanema ja erivajadusega lapsega.
- Alternatiivkommunikatsiooni kasutamine lapse arendamisel ja turvalisuse tagamisel. Muusika, kunsti ja loovtegevuste kasutamine alternatiivkommunikatsiooni võimalusena.

- Turvalise, hooliva ja salliva keskkonna loomine ja kohandamine. Abivahendite liigid ja kohandamine.
- Lapse arengupotentsiaali märkamine ja tugevuste toetamine (õppe)tegevustes.
- Erivajadustega laste (õppe)tegevuste juhendamine ja käitumishälvete ennetamine.
- Eneseabi ja –kehtestamine töös erivajadustega lastega. Läbipõlemise ennetamine, vaimse tervise hoidmine. Muusika, kunsti ja loovtegevuste kasutamine vaimse tervise hoidmisel.

Praktiline töö (13 tundi)

- viib läbi ühe mängu/kunsti/muusikateraapilise tegevuse erivajadusega lapsega, kirjeldab tegevust ning analüüsib tulemust. Reflekteerib oma tegevust ja tulemust õppegrupis.
- kirjeldab kahte meetodit, mille abil saavutada spetsialistide poolt määratud õpitulemus

Õppekeskkonna kirjeldus:

Koolitusruum, mis on varustatud vajalike tehniliste vahenditega ning võimaldab kasutada erinevaid aktiivõppemeetodeid ja gruppides töötamist.

Teoreetiline ja praktiline auditoorne õpe on omavahel tihedalt seotud, sest üks õppemeetod muutub sujuvalt teiseks vastavalt õppegrupi osalejate soovidele ning valmisolekule tegevuste muutmiseks.

Õppematerjal:

Case- Smith, J (2010). Occupational Therapy for Children. The Ohio State University Columbus, Ohio

Eesti Tegevusterapeutide Liidu kodulehe materjalid

<http://www.tegevusteraapia.ee/index.php/materjalid>

Habicht, A., Kask, H. (Koost). (2017). Teekond erilise lapse kõrval. Käsiraamat puudega ja erivajadustega laste ning noorte lähedastele. Eesti Puuetega Inimeste Koda.

http://www.epikoda.ee/wp-content/uploads/2012/03/EPIK_käsiraamat_Teekond-erilise-lapse-kõrval_2017.pdf

Hanga, K. (Koost). (2011). Meie Lapsed. Teatmik puuetega laste peredele. Tallinn.

Kes on puudega ehk erivajadusega inimene. (2003). Liikumispuuetega Laste Tugiühing.

<http://www.samm.ee/info/keson/>

Hudson, D. (2019). Spetsiifilised õpiraskused. Studium

Puue. Eesti Puuetega Inimeste Koda. <https://www.epikoda.ee/erivajadusega-inimesele/mis-on-puue>

Kraav, I.; Kraav, S.L.; Kruuda, Ü.; Liiger, M.; Pärn, M. (2017). Lapsehoidja käsiraamat. Koolibri

Lilleoja, L. (2012). Sissejuhatus eripedagoogikasse. Tallinna Ülikool.

<https://www.tlu.ee/opmat/tp/sissejuhatus.pdf>

Puuded ja puudehalvustamine. (2011). Council of Europe.

<http://www.coe.int/et/web/compass/disability-and-disablism>

Sarapuu, K., Hallap M. (2021). Aitame lapse rääkima. OÜ studium

ÜRO puuetega inimeste õiguste konventsioon ja puuetega inimeste õigused Eestis (2013).

Eesti Puuetega Inimeste Koda. http://www.epikoda.ee/wp-content/uploads/2012/03/raamat_veeb.pdf

Nõuded õppe lõpetamiseks, sh hindamismeetodid ja –kriteeriumid. *Nõutud on vähemalt 70% kontakttundides osalemine. Kirjeldada, kuidas hinnatakse õpiväljundite saavutamist.*

Nõutav vähemalt 70% õppekava läbimine ning praktiliste ülesannete esitamine. Mitmeeristav hindamine.

Koolituse läbimisel väljastatakse osalejatele tunnistus, kui õpingute lõpetamise nõuded on täidetud

Hindamismeetod	Hindamiskriteeriumid
Praktiline ülesanne nr 1: ühe mängu-, muusika- või kunstiteraapilise tegevuse läbiviimine erivajadusega lapsega.	On läbi viidud üks mängu-, muusika- või kunstiteraapiline tegevus ning kirjeldatud tegevuse käiku. On analüüsitud tulemust ning reflekteeritud grupis.
Praktiline ülesanne nr 2: Meetodite kirjeldus õpitulemuste saavutamiseks.	On kirjeldatud kahte meetodit, mille abil on saavutatud spetsialistide poolt määratud õpitulemus.

5. Koolitaja andmed

Koolitaja andmed. *Tuua ära koolitaja(te) ees- ja perenimi ning kursuse läbiviimiseks vajalikku kompetentsust näitav kvalifikatsioon või vastav õpi- või töökogemuse kirjeldus.*

Amino Põldaru, pedagoogiline nõustamine, haridusteaduste MA (TLÜ 2006); klassiõpetaja (TÜ 2004). Värvusõpetuse didaktika (Sally Studio Kunstikool 2020); Visuaalkunstiteraapia (TLÜ, 2013); Mänguterapeut (A. Sootsi tervisekool 2013); Seoseid loov kunstiharidus (Sally Studio Kunstikool 2013). Loominguline mõtlemine ja loominguks õpetamise meetodid (TLÜ, 2012). Loengute andmine ja uurimistöde juhendamine alushariduse pedagoogi, sotsiaalpedagoogika eriala üliõpilastele TLÜ Rakvere kolledžis ning klassiõpetajatele Tallinna ülikoolis 2006 – 2018. TÜ Narva kolledži eelkoolipedagoogika lektor alates 2013. aastast. Koostanud õppematerjale ja töövihikuid nii lasteaia- kui kooliõpetajatele. Täienduskoolituste õppeprogrammide koostamine ja koolituste läbiviimine haridus- ja sotsiaalvaldkonnas. Nõustaja haridus- ja sotsiaalvaldkonnas, grupinõustamise kogemus alates 2004 aastast sh vabatahtlik nõustamine ja huvitegevuse korraldamine vähekindlustatud inimestele. Eesti Töötukassa koostööpartner –töötajatele teenuste läbiviimine alates 2014. aastast. Alates 2015. a. Palamuse lasteaia Nukitsamees õppejuht. 2020. a omistatud õppijasõbraliku töandja tiitel. Järvamaa Kutsehariduskeskuse sotsiaalvaldkonna täiskasvanute koolitaja, Valgamaa Kutseõppekeskuse Lapsehoidja ja Sotsiaaltöötaja eriala õpetaja. Aasta Koolitaja 2020 eripreemia. Täiskasvanute koolitaja kutse tase 7.

Kadri Koha, Andragoog MA (TLÜ 2004); klassiõpetaja (TLÜ 2001). Pedagoogilis-psühholoogiline ja lahenduskeskne nõustamine, mänguterapeut, kogemusnõustaja. Loengute andmine alushariduse pedagoogi, sotsiaalpedagoogika ja haldus- ja ärikorralduse eriala üliõpilaste ning uurimistöde juhendamine Tallinna ülikoolis ja TLÜ Rakvere kolledžis 2001 – 2018. Omistatud tiitel TLÜ Aasta Koolitaja 2010. Täienduskoolituste õppeprogrammide koostamine ja koolituste läbiviimine juhtimise-, haridus- ja sotsiaalvaldkonnas alates 2004. aastast, koostöö mitmete koolitusasutustega. Loengute pidamine TÜ Väarikate Ülikoolis Järva- ja Raplamaal alates 2014. aastast. Õpetaja täiskasvanute gümnaasiumis 2016 - 2020. Järvamaa Kutsehariduskeskuse sotsiaalvaldkonna täiskasvanute koolitaja, Valgamaa

Kutseõppekeskuse Lapsehoidja ja Sotsiaaltöötaja eriala õpetaja 2019-2021. Eesti Töötukassa koostööpartner –tööotsijatele teenuste läbiviimine alates 2013 aastast. Jõgevamaa aasta koolitaja 2021. Täiskasvanute koolitaja kutse tase 7.

Marina Vou, Tallinna Konservatoorium (1989), koori dirigeerimine. Muusikateraapiasused täienduskursused Tallinna Ülikoolis. Omab pikaajalist töökogemust erinevates haridusasutustes: huvi- ja üldhariduses, kõrgkoolides ja koolitusfirmades, tegutsenud terapeutina rehabilitatsioonimeeskondades. Tartu Tervishoiu kõrgkooli muusikateraapia valikaine juurutaja. Järvamaa Kutsehariduskeskuse sotsiaalvaldkonna täiskasvanute koolitaja Täiskasvanute koolitaja kutse, tase 6.